

๘๐

ศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล

อุงาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จัดพิมพ์เป็นเกียรติแก่องค์ในศุภวาระครบรอบ ๘๐ ปี

ศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล

๘๐

ศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
จัดพิมพ์เป็นที่ระลึกเนื่องในศุภวาระครบรอบ ๘๐ ปี
ศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล
๒ มีนาคม ๒๕๕๒

สาส์นจากอธิการบดี

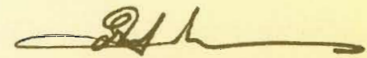
ศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล เป็นตัวอย่างของบุคคลผู้ซึ่งได้บรรลุจุดมุ่งหมายของการดำเนินชีวิตอย่างน่าภาคภูมิใจตลอดชีวิตการทำงานของท่าน ท่านได้ถ่ายทอดวิชาความรู้แก่ลูกศิษย์รุ่นแล้วรุ่นเล่าได้ทำงานบริหารในฐานะอธิการบดีของมหาวิทยาลัยที่เก่าแก่ที่สุดของประเทศเป็นระยะเวลาติดต่อกันถึง ๑๑ ปี ได้รับความไว้วางใจจากนายกรัฐมนตรีถึง ๔ ท่านแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยถึง ๖ สมัย นอกจากนี้ยังมีส่วนสร้างความเป็นปึกแผ่นมั่นคงด้านต่างๆ ให้แก่ประเทศชาติ ในฐานะรองนายกรัฐมนตรี สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ วุฒิสมาชิก ประธานคณะกรรมการองค์การกลางการเลือกตั้ง เลขธิการสภาอากาศไทย นายกสภามหาวิทยาลัย รวมทั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของมหาวิทยาลัยสำคัญๆ หลายแห่ง

ตลอดชีวิตการทำงานของท่านได้สร้างสรรค์ผลงานที่เป็นคุณประโยชน์นานัปการให้แก่การอุดมศึกษาของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเจริญก้าวหน้าอย่างเห็นได้ชัดในทุกด้านของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาทิเช่น ท่านได้ผลักดันให้มีการปรับปรุงพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๔๘๖ ซึ่งค่อนข้างล้าสมัยไม่ทันกับสภาพความเปลี่ยนแปลงของการบริหารมหาวิทยาลัยในขณะนั้น โดยเสนอร่างพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ จนสามารถประกาศใช้เป็นกฎหมายได้ ทำให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยปรับเปลี่ยนบทบาทจากมหาวิทยาลัยเก่าแก่มาเป็นมหาวิทยาลัยที่มีความทันสมัยขึ้น ท่านได้ริเริ่มให้บริษัทเอกชนเข้ามาลงทุนพัฒนาที่ดินของมหาวิทยาลัยในบริเวณสี่แยกปทุมวันซึ่งอยู่นอกเขตการศึกษา เพื่อก่อสร้างเป็นศูนย์การค้ามาบุญครอง ถือเป็นจุดเปลี่ยนแปลงแนวทางการจัดเก็บผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัยมาเป็นการพัฒนาที่ดินให้มีค่าทางเศรษฐกิจมากขึ้น และเป็นแบบอย่างสำหรับการพัฒนาที่ดินในบริเวณอื่นอีกหลายโครงการ

การส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการนั้น ท่านได้ริเริ่มก่อตั้งสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ ซึ่งปัจจุบันได้รับการยอมรับว่ามีมาตรฐานสูงทัดเทียมกับสถาบันที่มีชื่อเสียงในต่างประเทศ นอกจากนี้ท่านยังก่อตั้งสภาคณาจารย์ หน่วยจุฬาฯ-ชนบท ศูนย์เครื่องมือวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะศิลปกรรมศาสตร์ ศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ริเริ่มโครงการรวบรวมงานศิลปกรรม ผลักดันให้มีวงดนตรีไทยปี่พาทย์ดึกดำบรรพ์ วงดุริยางค์ซิมโฟนี ออร์เคสตรา และเมื่อเกิดวิกฤติกรรมสิทธิ์ที่ดินจุฬาฯ ท่านทุ่มเทให้การแก้ปัญหาถึงขั้นลาออกจากราชการเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการต่อสู้เพื่อรักษาที่ดินที่ได้รับพระราชทานอย่างถูกต้องชอบธรรมนี้ไว้ นับเป็นการเสียสละเพื่อส่วนรวมที่นายกองยังเป็นอย่างยิ่ง

ผลงานของท่านไม่เพียงได้รับการยกย่องในระดับประเทศเท่านั้น แม้ในระดับนานาชาติก็เห็นคุณค่าและชื่นชมเป็นอย่างยิ่ง ดังจะเห็นได้ว่ารัฐบาลของหลายประเทศ มหาวิทยาลัยชั้นนำหลายแห่ง ตลอดจนองค์กรระหว่างประเทศที่สำคัญ ได้ประกาศสดุดีเกียรติคุณและมอบเครื่องราชอิสริยาภรณ์และอิสริยาภรณ์ชั้นสูง และปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์

ศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล ได้ดำรงตนและปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่างๆ ด้วยความเสียสละและซื่อสัตย์สุจริตอย่างน่าชื่นชมยิ่ง ในวาระที่ท่านมีอายุครบ ๘๐ ปีในพุทธศักราช ๒๕๕๒ นี้ มหาวิทยาลัยจึงเห็นเป็นโอกาสอันเหมาะสมที่จะจัดงานเพื่อแสดงความกตัญญูต่อบุคคลผู้ที่มิคุณูปการแก่มหาวิทยาลัยอย่างยิ่งใหญ่ และเพื่อเป็นเครื่องแสดงว่าคุณงามความดีของท่านนั้นจะตราตรึงอยู่ในความทรงจำของชาวจุฬาฯ ตลอดไป

(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ภิรมย์ กมลรัตนกุล)

อธิการบดี

คำกล่าวสดุดี ศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล
เนื่องในโอกาสได้รับเครื่องอิสริยาภรณ์
The Great Golden Order of Merit with Star
จากสาธารณรัฐออสเตรีย และได้รับโล่เกียรตินิยม จาก EROPA

“...เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๘ ณ ที่ประชุมสมัชชาใหญ่ ครั้งที่ ๑๑ ขององค์การรัฐประศาสนศาสตร์แห่งเอเชีย ตะวันออก หรือที่เรียกชื่อย่อว่า EROPA ณ กรุงเทพมหานคร ท่านอธิการบดีได้รับการยกย่องประกาศเกียรติคุณและได้รับ โล่เกียรตินิยมในฐานะที่เป็นผู้ทำคุณประโยชน์ให้กับวงการรัฐประศาสนศาสตร์ทั้งในด้านวิชาการและการบริหาร ท่ามกลางสมาชิก ซึ่งเป็นนักวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์จากสถาบันการศึกษาต่างๆ ทั่วโลกกว่า ๑,๐๐๐ คน ร่วมเป็นสักขีพยาน ท่านอธิการบดี เป็นคนไทยคนแรกที่ได้รับการยกย่องประกาศเกียรติคุณจากองค์การรัฐประศาสนศาสตร์แห่งนี้ ความสามารถในการบริหาร การศึกษาชั้นอุดม โดยเคยได้รับตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๕ ถึง ๒๕๑๖ และระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๙ ถึง ๒๕๒๖ รวมกันถึง ๘ ปี และการมีตำแหน่งเป็นอธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต่อเนื่องกันเป็นเวลา ๙ ปี จนถึงปัจจุบัน เป็นประจักษ์พยานอย่างดียิ่งแห่งความรอบรู้ชัดเจนในปรัชญาการศึกษาชั้นอุดมและความสามารถยอดเยี่ยม ด้านบริหารการศึกษาของประเทศ ท่านยังเป็นผู้หนึ่งที่มีส่วนริเริ่มบุกเบิกวิทยาการสมัยใหม่ทางรัฐประศาสนศาสตร์ในประเทศไทย ตำรา ผลงานวิจัย ตลอดจนแนวความคิดของท่านเป็นที่ยอมรับในวงวิชาการแขนงนี้ทั้งในและต่างประเทศ ฉะนั้นการที่องค์การนี้ ประกาศยกย่องและมอบโล่เกียรตินิยมให้กับท่านจึงเป็นเครื่องยืนยันในความรอบรู้และความสามารถของท่าน

เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๒๙ สาธารณรัฐออสเตรเลียได้มอบเครื่องอิสริยาภรณ์เกียรติยศทองชั้นสูงพร้อมดวงดารา (The Great Golden Order of Merit with Star) ให้ท่านอธิการบดี ในคำประกาศเกียรติคุณของท่านประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐออสเตรีย มีความตอนหนึ่งว่า

“...อิสริยาภรณ์เกียรติยศนี้ มิใช่แต่จะเป็นเครื่องหมายบ่งบอกเราถึงความรู้ซึ่งในความพยายามของท่านที่ได้สนับสนุนส่งเสริม จนมีการแลกเปลี่ยนทางวิชาการอย่างลึกซึ้ง ระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐออสเตรียเท่านั้น หากยังเป็นเครื่องหมายแสดงออกถึงสัมพันธ์ไมตรีอันดียิ่งระหว่างประเทศของเราทั้งสอง อันมีรากฐานทางประวัติศาสตร์นั้นอีกด้วย...”

นอกจากนั้น มหาวิทยาลัยอินสบรุค สาธารณรัฐออสเตรีย ยังได้มอบเหรียญเกียรติคุณให้กับท่าน เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๖ ในฐานะที่เป็นผู้สร้างความสัมพันธ์ทางวิชาการอย่างใกล้ชิดระหว่างมหาวิทยาลัยอินสบรุคกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจนมีการแลกเปลี่ยนอาจารย์ทั้ง ๒ ฝ่าย ไปทำการสอนและวิจัย และมีการร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ แพทยศาสตร์ วิศวกรรมโยธาและสถาปัตยกรรมอีกด้วย เครื่องอิสริยาภรณ์และเหรียญเกียรติคุณที่ท่านอธิการบดีได้รับนี้จึงเป็นเครื่องหมายที่พิสูจน์อีกประการหนึ่งถึงความสามารถดีเด่นของการสร้างความก้าวหน้าทางวิชาการของท่านที่ต่างประเทศยอมรับ...”

คำประกาศเกียรติคุณ
ศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล
ปริญญญาอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์
จากมหาวิทยาลัยฮันกุก (ภาษาและกิจการต่างประเทศ)
ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

ศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล เป็นผู้ทรงคุณวุฒิและคุณธรรมเป็นที่ยกย่องนับถืออย่างสูงในวงวิชาการ ได้อุทิศตนสร้างประโยชน์เกื้อกูลให้แก่การศึกษาของประเทศไทยอย่างสูง โดยนับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๘ ซึ่งได้เริ่มเข้ารับราชการเป็นอาจารย์ผู้สอนในสาขาวิชาการบริหารของคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และได้เลื่อนตำแหน่งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ จนถึงศาสตราจารย์ ตามลำดับ

ศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล ได้รับการแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ และได้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในทางการบริหาร ศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล เป็นนักบริหารที่มีความรู้ความสามารถเป็นที่ยกย่องนับถืออย่างสูง เคยดำรงตำแหน่งคณบดีคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๑๓-๒๕๑๗ และดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยของประเทศไทยถึง ๔ สมัย

ศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล เป็นผู้วางรากฐานและสนับสนุนความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันการศึกษาของไทยกับสาธารณรัฐเกาหลี โดยในระหว่างที่ดำรงตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ ศาสตราจารย์

ดร.เกษม สุวรรณกุล ได้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการวางรากฐานความร่วมมือทางวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัยฮันกุก (ภาษาและกิจการต่างประเทศ) กับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ จนถึงปัจจุบัน ท่านดำรงตำแหน่งอธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ท่านก็ได้พยายามพัฒนาความร่วมมือทางวิชาการนี้ให้เจริญก้าวหน้ามาโดยลำดับ นอกจากนี้ ศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล ยังเป็นผู้ทรงคุณวุฒิของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และได้มีส่วนสนับสนุนอย่างสำคัญในการเปิดสอนภาษาเกาหลีขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทยในมหาวิทยาลัยแห่งนั้น กล่าวได้ว่า ศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ร่วมมือและมิตรภาพอันแน่นแฟ้นมั่นคงยิ่งระหว่างประเทศสาธารณรัฐเกาหลีกับประเทศไทย

โดยที่ศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล เป็นผู้ทรงคุณวุฒิและเกียรติคุณดีเด่นในทางวิชาการ มีความรู้ความสามารถ ประสิทธิภาพงานดีเด่นทางการบริหารเป็นที่ยอมรับยกย่องนับถืออย่างสูง และได้บำเพ็ญประโยชน์อันมีคุณค่ายิ่งต่อความร่วมมือทางวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัยฮันกุก (ภาษาและกิจการต่างประเทศ) กับสถาบันการศึกษาของประเทศไทยดังกล่าวแล้ว ในโอกาสครบรอบ ๒๐ ปีการสถาปนาแผนกวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยฮันกุก (ภาษาและกิจการต่างประเทศ) นี้ คณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัย จึงมีมติเห็นชอบและรู้สึกเป็นเกียรติยศอย่างสูงที่จะประสาทปริญญาอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์แต่ท่านอธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ โอกาสนี้

คำประกาศเกียรติคุณ
ศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล
ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญรางวัลเจ้าฟ้าสุทธาทิพย์

ศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (เกียรตินิยมอันดับ ๒) จากคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๔ และสำเร็จการศึกษา M.P.A และ Ph.D จากมหาวิทยาลัยนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา รวมทั้งสำเร็จหลักสูตรการบริหารมหาวิทยาลัยจาก University of London และ Wisconsin University ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง นายกสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยของรัฐอีกหลายสถาบัน

ท่านมีเกียรติประวัติอันดีงามทั้งด้านการศึกษาและด้านบริหาร โดยได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสำคัญๆ ในระดับประเทศมาโดยตลอด อาทิ

- ตำแหน่งอธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗
- รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๖ พ.ศ. ๒๕๓๔- ๒๕๓๕
- รักษาการตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๑๙
- เลขาธิการสภาการศึกษาไทย พ.ศ. ๒๕๓๒- ๒๕๓๔
- รองนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๓๔
- ประธานกรรมการบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน)
- ประธานคณะกรรมการสอดส่องดูแลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

- ประธานคณะกรรมการองค์การกลางการเลือกตั้ง
- วุฒิสมาชิก
- นายกสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยอื่นๆ

นอกจากเกียรติประวัติอันดั่งงามข้างต้น ท่านยังเป็นบุคคลที่ท่านเคารพและไว้วางใจอย่างสูงให้กับสภาภาษาชาติไทยและวิทยาลัยพยาบาลสภาภาษาชาติไทย ในช่วงของการดำรงตำแหน่งเลขาธิการสภาภาษาชาติไทยระหว่าง พ.ศ. ๒๕๓๒-๒๕๓๔ เป็นผลให้การดำเนินงานของสภาภาษาชาติไทยมีความเจริญก้าวหน้าอย่างเด่นชัดและเป็นสากล โดยเฉพาะการดำเนินการให้มีการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานของวิทยาลัยพยาบาลฯ ให้มีความชัดเจน สมบูรณ์ และเป็นสากลเช่นเดียวกับสถาบันอุดมศึกษาทั่วไป นอกจากนี้ท่านยังดำเนินการให้มีการปรับสภาพของวิทยาลัยพยาบาลฯ ให้เป็นกองหนึ่งของสภาภาษาชาติไทย ซึ่งการปรับโครงสร้างการบริหารงานและการปรับสภาพดังกล่าวมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่ช่วยให้วิทยาลัยพยาบาลฯ สามารถพัฒนาองค์กรและดำเนินบทบาทหน้าที่ในฐานะสถาบันอุดมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตลอดระยะเวลาของการดำรงตำแหน่งเลขาธิการสภาภาษาชาติไทย ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๓๒-๒๕๓๔ ท่านได้ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการวิทยาลัยพยาบาลสภาภาษาชาติไทยด้วยซึ่งท่านได้ให้ความสนับสนุนช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลฯ เป็นอย่างดี มีผลให้การดำเนินงานในช่วงของการปรับเปลี่ยนสภาพและโครงสร้างการบริหารของวิทยาลัยพยาบาลฯ เป็นไปโดยราบรื่นและมีแบบแผนที่ชัดเจน แม้กระทั่งถึงปัจจุบันท่านยังคงให้คำปรึกษาแนะนำแก่วิทยาลัยพยาบาลฯ อย่างสม่ำเสมอมาโดยตลอด จึงนับได้ว่า ศาตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล มีคุณูปการต่อวิทยาลัยพยาบาลฯ มีผลให้วิทยาลัยพยาบาลสภาภาษาชาติไทยเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เด่นชัด จนเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางในวงการวิชาการและวิชาชีพ

ด้วยเกียรติคุณและคุณงามความดีของท่านดังกล่าวแล้วข้างต้น ท่านจึงเป็นบุคคลที่สมควรได้รับรางวัลเจ้าฟ้าสุทธาทิพย์เป็นอย่างยิ่ง

คำประกาศเกียรติคุณ
ศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล
รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์
จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล สำเร็จการศึกษารัฐศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับสอง) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยสอบได้เป็นที่ ๑ ของรุ่น เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๙๔ หลังสำเร็จการศึกษาได้เข้ารับราชการเป็นอาจารย์ที่คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากนั้นได้ศึกษาต่อจนสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทและเอกสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์จาก มหาวิทยาลัยนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา และได้นำความรู้ทั้งทางวิชาการและวิชาชีพมาเป็นประโยชน์ต่อทางราชการจนบังเกิดผลดี เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะรัฐศาสตร์ และดำรงตำแหน่งอธิการบดีจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยสี่สมัย รวมระยะเวลา ๑๑ ปีเศษ ทั้งยังได้รับความไว้วางใจจากรัฐบาลถึง ๕ รัฐบาล ให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย และรองนายกรัฐมนตรีสมัยรัฐบาล นายอานันท์ ปันยารชุน

ในด้านการศึกษาทางไกล ศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล เป็นผู้สนับสนุนให้รัฐบาลกำหนดนโยบายสาธารณะ จัดตั้ง มหาวิทยาลัยในระบบเปิดที่ใช้รูปแบบของการศึกษาทางไกลอย่างเป็นรูปธรรมเป็นครั้งแรกของประเทศไทย ได้มีส่วนโดยตรง ในการกำกับดูแลส่งเสริมกิจการของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชในฐานะนายกสภามหาวิทยาลัยคนแรก รวมทั้งได้รับ พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชอีกห้าสมัยในเวลาต่อมา ในช่วงที่

ดำรงตำแหน่งได้กำหนดทิศทางและนโยบายการพัฒนามหาวิทยาลัยระบบทางไกลไว้ชัดเจน รวมทั้งได้แนะนำ คสึคลาย แก้วไขปัญหาในการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยด้วยวิธีการที่แบบคายทำให้มหาวิทยาลัยผ่านพ้นสภาวะวิกฤติและพัฒนามาได้ด้วยดีจนทุกวันนี้

โดยที่ศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล เป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์และการบริหารบุคคล ซึ่งมีผลงานแพร่หลาย มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพรัฐประศาสนศาสตร์เป็นที่ประจักษ์ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งเป็นตัวอย่างของผู้บริหารที่มีความสุขุมรอบคอบ ซื่อสัตย์สุจริต เทียงธรรม และมีมนุษยสัมพันธ์อันดีกับทุกฝ่าย สภามหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ได้รับพระราชทานปริญญารัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์เพื่อเป็นเกียรติสืบไป

คำประกาศเกียรติคุณ
ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.เกษม สุวรรณกุล
รัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์
จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้วยสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ ๖๒๘ เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๔๕ ได้พิจารณาเห็นว่า ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.เกษม สุวรรณกุล เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรอบรู้และความชำนาญอย่างยิ่งในสาขาวิชา รัฐศาสตร์ด้านการบริหารการปกครอง มีความสามารถผสมผสานความรู้จากศาสตร์ต่างๆ ให้สัมพันธ์เชื่อมโยงกันได้เป็นอย่างดี เป็นผู้มีความดีเด่นทั้งในด้านการสอนและการบริหาร กับทั้งเป็นบุคคลที่มีคุณธรรมได้ทุ่มเทอุทิศตนเพื่อการศึกษาและกิจกรรมต่างๆ ทั้งของมหาวิทยาลัยและส่วนรวมโดยไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย สมควรได้รับการยกย่องในวงวิชาการเพื่อเป็นแบบอย่าง ให้ผู้อื่นเจริญรอยตามสืบไป

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.เกษม สุวรรณกุล สำเร็จการศึกษาได้รับปริญญารัฐศาสตรบัณฑิตเกียรตินิยม จากคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อพุทธศักราช ๒๔๙๔ ได้รับปริญญาโทและปริญญาเอกสาขารัฐประศาสนศาสตร์ จากมหาวิทยาลัย นิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อพุทธศักราช ๒๕๑๘ และ ๒๕๐๔ เริ่มเข้ารับราชการในตำแหน่งอาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อพุทธศักราช ๒๔๙๕ ระหว่างรับราชการ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.เกษม สุวรรณกุล ได้รับมอบหมาย ให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยเลขานุการบริหาร สำนักงานเลขานุการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือสำนักงานอธิการบดีในปัจจุบัน

ส่วนงานประจำที่คณะรัฐศาสตร์นอกจากจะมีหน้าที่สอนแล้ว ยังได้ช่วยงานด้านการบริหารและธุรการต่างๆ ด้วย ศาสตราจารย์ กิตติคุณ ดร.เกษม สุวรรณกุล ได้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ รองคณบดีฝ่ายกิจการนิสิต และคณบดี ตามลำดับในที่สุด

ด้วยความรู้ความสามารถและคุณสมบัติที่เหมาะสม ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.เกษม สุวรรณกุล จึงได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี ระหว่างพุทธศักราช ๒๕๒๐ ถึงพุทธศักราช ๒๕๓๑ หลังเกษียณอายุราชการแล้ว ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.เกษม สุวรรณกุล ยังได้ปฏิบัติราชการให้แก่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตลอดมา และได้รับแต่งตั้งเป็น ศาสตราจารย์กิตติคุณ คณะรัฐศาสตร์ เมื่อพุทธศักราช ๒๕๓๒

จากความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความสามารถรับผิดชอบภารกิจทุกหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.เกษม สุวรรณกุล จึงได้รับยกย่องเป็นนิสิตเก่าดีเด่นสาขาวิชาการ จากสมาคมนิสิตเก่า จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้รับยกย่องเป็นนิสิตเก่าดีเด่นสาขาข้าราชการการเมืองและเป็นนิสิตเก่ารัฐศาสตร์ดีเด่นในรอบ ๕๐ ปี จากสมาคมนิสิตเก่ารัฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และได้รับยกย่องเป็นบุคคลดีเด่นของชาติ สาขาพัฒนาสังคม (ด้านการศึกษา) จากคณะกรรมการเอกลักษณ์แห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี เป็นต้น

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.เกษม สุวรรณกุล ได้มีโอกาสศึกษาดูงานด้านบริหารที่ต่างประเทศ และได้แลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์กับนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศอย่างสม่ำเสมอ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.เกษม สุวรรณกุล มีภาวะความเป็นผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี กล้าเผชิญปัญหา กล้าตัดสินใจ สามารถใช้ความรู้และประสบการณ์ที่สั่งสมมายาวนานทำให้เกิดผลงานที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อประเทศชาติและสถาบันอุดมศึกษาของชาติ ตลอดจนได้กำหนดนโยบายและวางแผน บริหารการศึกษาให้เหมาะสมสอดคล้องต่อวิวัฒนาการของสภาพเศรษฐกิจและสังคมไทยในยุคที่กำลังต้องการความเปลี่ยนแปลง

เพื่อให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้าของโลก ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.เกษม สุวรรณกุล จึงได้รับเกียรติให้ดำรงตำแหน่งนายกสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างพุทธศักราช ๒๕๓๙ ถึงพุทธศักราช ๒๕๔๓ อีกทั้งได้ดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัยในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนอีกหลายแห่ง เช่น นายกสภามหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ นายกสภามหาวิทยาลัยทักษิณ นายกสภาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ นายกสภามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เป็นต้น จากบุคลิกภาพอันดีเด่นและบทบาทนักบริหารชั้นนำมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.เกษม สุวรรณกุล จึงได้ทำหน้าที่อื่นๆ อีกหลากหลาย เช่น เป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีทบวงมหาวิทยาลัย เมื่อพุทธศักราช ๒๕๓๕ เป็นเลขาธิการสภาการศึกษาอยู่ช่วงระยะเวลาหนึ่ง ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.เกษม สุวรรณกุล ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงจากรัฐบาลออสเตรเลีย พุทธศักราช ๒๕๒๙ จากรัฐบาลญี่ปุ่น และรัฐบาลฝรั่งเศส ในปีพุทธศักราช ๒๕๓๑

โดยเหตุที่ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.เกษม สุวรรณกุล เป็นผู้ที่เพียบพร้อมสมบูรณ์ด้วยความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ความขยันหมั่นเพียรตลอดระยะเวลาอันยาวนานที่ได้มีบทบาทในการบริหารอุดมศึกษา ได้อุทิศให้แก่การพัฒนาการศึกษาอย่างแท้จริงและเป็นนักบริหารปกครองที่เปี่ยมด้วยคุณธรรม มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลส่งผลให้เกิดการพัฒนาทางด้านวิชาการในองค์กรต่างๆ จนเป็นที่ประจักษ์และได้รับการยกย่องอย่างสูงในวงวิชาการทั้งในและต่างประเทศ อีกทั้งได้สร้างความเจริญก้าวหน้า และความเป็นปึกแผ่นทางการศึกษาเป็นอเนกประการต่อประเทศชาติสมควรได้รับการยกย่องอย่างยิ่ง สภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.เกษม สุวรรณกุล ได้รับพระราชทานปริญญารัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ เพื่อเป็นเกียรติสืบต่อไป

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระปิยมหาราชและสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า และทรงเปิดงานจุฬาลงกรณ์วิชาการ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงดนตรีไทยปี่พาทย์ดึกดำบรรพ์

วางศิลาฤกษ์อาคารมาบุญครอง

ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เปิดนิทรรศการการวิจัย เพื่อพัฒนาชนบท

ประชุมผู้บริหารมหาวิทยาลัย

ประชุมผู้บริหารระดับสูง

ถวายผ้าป่าสร้างตึก ภปร.

พิธีถวายสักการะพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

ต้อนรับอธิการบดีมหาวิทยาลัยปักกิ่ง

ที่ห้องทำงานอธิการบดีและนายกสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

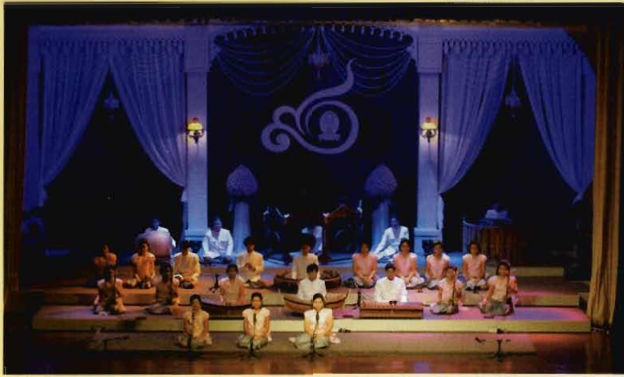
คณะศิลปกรรมศาสตร์

ศูนย์เครื่องมือวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ศูนย์การค้ามานูญครอง

วงดนตรีไทยปี่พาทย์ดึกดำบรรพ์

วงซิมโฟนีออร์เคสตรา

โครงการรวบรวมผลงานศิลปกรรม

ประวัติ
ศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล

ประวัติส่วนตัว

เกิด ๑ มีนาคม ๒๔๗๓
ที่อยู่ ๖๗ สุขุมวิท ๑๐๑ พระโขนง กรุงเทพฯ ๑๐๒๖๐

การศึกษา

จบการศึกษาจาก คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๔
ได้รับปริญญารัฐศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ ๒)
มหาวิทยาลัยนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา
M.P.A., Ph.D. (New York)

การศึกษาเพิ่มเติม ๑. การบริหารมหาวิทยาลัย จัดโดย University of London
๒. การบริหารมหาวิทยาลัย จัดโดย Wisconsin University

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

ม.ว.ม., ม.ป.ช., ท.จ., ท.จ.ว.

ประวัติการทำงาน

เริ่มทำงาน

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๕

ตำแหน่งที่สำคัญในอดีต

๑. คณบดีคณะรัฐศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๑๓-๒๕๑๗
๒. สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗
๓. รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๑๘ (ชุด ศาสตราจารย์ สัญญา ธรรมศักดิ์)
๔. รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๑๘ (ชุด ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช)
๕. รักษาการตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๑๙
๖. รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ (ชุด พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์)
๗. รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๓-๒๕๒๖ (ชุด พลเอกเปรม ติณสูลานนท์)
๘. อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๓๑
๙. เลขาธิการสภาการศึกษา พ.ศ. ๒๕๓๒-๒๕๓๔
๑๐. รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๓๔-๒๕๓๕ (ชุด นายอานันท์ ปันยารชุน)
๑๑. รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๓๕ (ชุด นายอานันท์ ปันยารชุน)
๑๒. ประธานกรรมการบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)
๑๓. ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์คณะกรรมการบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

๑๔. ประธานคณะกรรมการสอดส่องดูแลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (องค์กรกลาง)

(วันเลือกตั้ง ๒๒ มีนาคม ๒๕๓๕)

ประธานคณะกรรมการองค์กรกลางการเลือกตั้ง (วันเลือกตั้ง ๑๓ กันยายน ๒๕๓๕)

ประธานคณะกรรมการสอดส่องดูแลการเลือกตั้งซ่อมเขต ๑ กรุงเทพมหานคร

(วันเลือกตั้ง ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๓๖)

ประธานคณะกรรมการสอดส่องดูแลการเลือกตั้งซ่อมเขต ๒ จังหวัดศรีสะเกษ

(วันเลือกตั้ง ๒๒ สิงหาคม ๒๕๓๖)

๑๕. นายกสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นายกสภามหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

นายกสภามหาวิทยาลัยทักษิณ

นายกสภาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

นายกสภามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

นายกสภามหาวิทยาลัยสุรนารี

นายกสภาสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้

นายกสภามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

นายกสภาสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

๑๖. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมหาวิทยาลัยรามคำแหง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

๑๗. วุฒิสมาชิก (พ.ศ. ๒๕๒๖-๒๕๓๑)

๑๘. ประธานกรรมการการศึกษาและวัฒนธรรมของวุฒิสภา (พ.ศ. ๒๕๒๖-๒๕๓๑)
๑๙. วุฒิสมาชิก (พ.ศ. ๒๕๓๙-๒๕๔๓)
๒๐. กรรมการกิจการการวุฒิสภา (พ.ศ. ๒๕๓๙-๒๕๔๓)
๒๑. ประธานกรรมการการศึกษาและวัฒนธรรมของวุฒิสภา (พ.ศ. ๒๕๓๙-๒๕๔๓)
๒๒. กรรมการคณะกรรมการเตรียมการเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ
๒๓. กรรมการคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ....
๒๔. กรรมการคณะกรรมการวิสามัญศึกษาวิเคราะห์อำนาจของวุฒิสภาในการแต่งตั้งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
๒๕. กรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ....
๒๖. ประธานคณะกรรมการร่วมกันพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
๒๗. กรรมการคณะกรรมการจัดทำกิจกรรมเนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๒ (ของรัฐสภา)
๒๘. รองประธานคณะกรรมการจัดของที่ระลึกถวายเนื่องในพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๒ (ของรัฐสภา)
๒๙. อนุกรรมการประสานงานโครงการเฉลิมพระเกียรติ (ของรัฐสภา)
๓๐. ที่ปรึกษากรรมการอำนวยการสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (AIT)
๓๑. ประธานกรรมการพิจารณาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (๒๕๔๒)

๓๒. กรรมการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ประธาน อ.ก.พ. กำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือน
๓๓. ประธาน อ.ก.พ. พัฒนาข้าราชการ
๓๔. ประธาน อ.ก.พ. พิจารณาการให้ทุนรัฐบาลสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๓๕. ประธาน อ.ก.พ. วิสามัญเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
๓๖. ประธานคณะกรรมการอำนวยการโครงการวิจัยเรื่อง การปรับภาคราชการเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์
๓๗. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสภาสถาบันราชภัฏ
๓๘. กรรมการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
๓๙. ประธานคณะกรรมการมูลนิธิโทรเรเพื่อการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ประเทศไทย
๔๐. กรรมการมูลนิธิเพื่อสถาบันปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย
๔๑. กรรมการการเงิน ของ League of Red Cross and Red Crescent Societies

ตำแหน่งปัจจุบันที่สำคัญ

๑. นายกสภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
๒. นายกสภามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
๓. นายกสภาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
๔. นายกสภามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
๕. อุปนายกสภามหาวิทยาลัยรังสิต
๖. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมหาวิทยาลัยมหิดล

๗. ประธานโครงการหลักสูตรนานาชาติมหาวิทยาลัยรังสิต
๘. กรรมการร่างกฎหมาย คณะกรรมการกฤษฎีกา
๙. รองประธานมูลนิธิราชสุดา
๑๐. รองประธานมูลนิธิจุมภฏ-พันธุ์ทิพย์
๑๑. ประธานคณะกรรมการมูลนิธิ ดร.วิเศษฐ์ ประจวบเหมาะ
๑๒. กรรมการมูลนิธิ ศาสตราจารย์ เกษม อุทยานิน
๑๓. กรรมการมูลนิธิมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
๑๔. กรรมการมูลนิธิธารน้ำใจ

เกียรติคุณที่ได้รับการยกย่อง

วันที่ได้รับ	สถาบัน/องค์การ	เกียรติคุณที่ได้รับการยกย่อง
๑๘ พ.ย. ๒๕๒๖ (๑๔ ก.ค. ๒๕๒๖)	มหาวิทยาลัยอินสบรุค ประเทศออสเตรีย	เหรียญเกียรติคุณ Ehrnzeichen der Universitatt Innsbruck
๑๙ ม.ค. ๒๕๒๖	สมาคมนิสิตเก้าวรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	นิสิตเก่าดีเด่นสาขานักวิชาการ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๗
๙ ธ.ค. ๒๕๒๘	องค์การรัฐประศาสนศาสตร์ แห่งเอเชียตะวันออกเฉียง (EROPA)	โล่เกียรติยศ

วันที่ได้รับ	สถาบัน/องค์กรการ	เกียรติคุณที่ได้รับการยกย่อง
๑๖ ธ.ค. ๒๕๒๙	รัฐบาลออสเตรเลีย	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูง พร้อมดวงดารา (The Great Golden Order of Merit with Star) ชั้น DAS GROSSE GOLDENE EHRENZEICHEN MIT DEM STERN
๒๔ ก.ย. ๒๕๒๙	มหาวิทยาลัยฮันกุก ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี	ปริญญาอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (ภาษาและกิจการต่างประเทศ)
๒๙ ธ.ค. ๒๕๓๐	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาอุดมศึกษา
๖ ม.ค. ๒๕๓๑	รัฐบาลญี่ปุ่น	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชั้น I Grand Gordon of the Order of the Sacred Treasure
๙ ม.ค. ๒๕๓๑	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขารัฐศาสตร์
๒๕ ก.พ. ๒๕๓๑	รัฐบาลฝรั่งเศส	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ Commandeur dans l' Ordre des Palmes Académiques
๑๑ เม.ย. ๒๕๓๑	มหาวิทยาลัยไซเคะ	ปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ประเทศญี่ปุ่น
๒๕ พ.ค. ๒๕๓๒	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ศาสตราจารย์กิตติคุณ
๑๗ ต.ค. ๒๕๓๕	สมาคมนิสิตเก่ารัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	นิสิตเก่าดีเด่น สาขาข้าราชการการเมือง ประจำปี ๒๕๓๔/๒๕๓๕
๔ ธ.ค. ๒๕๓๕	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	ปริญญาพัฒนบริหารศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์

วันที่ได้รับ	สถาบัน/องค์การ	เกียรติคุณที่ได้รับการยกย่อง
ส.ค. ๒๕๔๑	สมาคมนิสิตเกียรตินิยม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	นิสิตเกียรตินิยมดีเด่น ในรอบ ๕๐ ปี
เม.ย. ๒๕๔๓	คณะกรรมการเอกลักษณ์แห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี	บุคคลดีเด่นของชาติสาขาพัฒนาสังคม (ด้านการศึกษา) ประจำปี ๒๕๔๑
๒๙ มี.ย. ๒๕๔๓	วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย	รางวัลเจ้าฟ้าสุทธาทิพย์
๑๑ ก.ค. ๒๕๔๕	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	รัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์
๑๔ ก.พ. ๒๕๔๖	มหาวิทยาลัยศรีปทุม	รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์
๑๖ ม.ค. ๒๕๔๙	มหาวิทยาลัยทักษิณ	การศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา
๑๒ ม.ค. ๒๕๔๙	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชารัฐศาสตร์
๒๖ ม.ค. ๒๕๕๐	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทูลเกล้าฯ ถวายพระพุทธรูป
ปฏิมาแก้วผลึกแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องใน
มงคลวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงครองสิริ
ราชสมบัติ เป็นปีที่ ๕๐

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาศิลปกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์แด่
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในวาระ ๕๐ ปีแห่งการสถาปนามหาวิทยาลัย

สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒
เสด็จฯ เยือนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ครั้งที่ ๒

พิธีประสาทปริญญาเศรษฐศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์แก่ ฯพณฯ นายบิล คลินตัน ประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา

พิธีประสาทปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์แก่ ฯพณฯ นายเนลสัน แมนเดลา ประธานาธิบดีสาธารณรัฐแอฟริกาใต้

พิธีประสาทปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์แก่
ฯพณฯ นายตรัน ด๊ก เลือง ประธานาธิบดีสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

พิธีประสาทปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์แก่
ฯพณฯ ดร.การ์โลส ซาอูล เมเนม ประธานาธิบดีสาธารณรัฐอาร์เจนตินา

พิธีประสาทปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์แก่
ฯพณฯ นายอัลเบร์โต ฟุจิมอริ ประธานาธิบดีสาธารณรัฐเปรู

แต่

ศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล

สุขเกษมสุขสันต์ในวันเกิด
ชาวจุฬาฯ ร่วมอำนวยการช่วย
เฉลิมขวัญวันมงคลดลสุขศรี
รำลึกพระคุณท่านอาจารย์
นาม “เกษม สุวรรณกุล” อบอุ่นนัก
คุณูปการที่ท่านเอื้อเกื้อการุญ
อัญเชิญพระรัตนตรัยใสสว่าง
อวยจตุรพิธพรชัยให้สุขสรอายุ
ให้เกียรติคุณฟูเฟื่องเรื่องจรัส
ด้วยอำนาจเทพบรรพวิมล

หนึ่งมีนาสุเลิศประเสริฐสมัย
รอบวันเกิดเกรียงไกรไปชั่วกาล
แปดสิบปีปรีดีเปรมเกษมศานต์
จึงพากันมาพร้อมมอบน้อมคุณ
เราเฝ้ารักจากดวงจิตพิสิฐสุนทร์
นับเป็นบุญแก่จุฬาฯ สง่าครัน
ส่องนำทางมิ่งมงคลดลสุขสันต์
เฉลิมขวัญปิยาจารย์ภิญโญชนม์
เสริมสวัสดิ์จำริญญพิบูลย์ผล
บันดาลดลท่านเกษมเปรมจิตเอย

นัยนา พรหมมลมาศ

หัวหน้างานประชาสัมพันธ์ สำนักงานสารนิเทศ ผู้ประพันธ์

กำหนดการ
งานแสดงมุทิตาจิตในวาระครบ ๘๐ ปี
ศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล
วันจันทร์ที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๒
ณ อาคารมหาจุฬาลงกรณ์

เวลา ๑๖.๐๐ น.

พิธีรดน้ำ

ณ ห้อง ๑๑๕

วงจุฬาวาทีตบรรเลงดนตรีไทย

เวลา ๑๗.๐๐ น.

ฉายวีดิทัศน์ชีวประวัติศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล

ณ ห้อง ๑๑๑

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ภิรมย์ กมลรัตนกุล อธิการบดี

กล่าวแสดงมุทิตาจิต

ศาสตราจารย์ นายแพทย์จรัส สุวรรณเวลา นายกสภามหาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มอบของที่ระลึก

ศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล กล่าวสุนทรกถา

รับประทานอาหารและสังสรรค์ตามอัธยาศัย

เวลา ๒๐.๐๐ น.

ปิดงาน

หน่วยงานที่จัดงาน

สำนักบริหารทรัพยากรมนุษย์

สำนักบริหารระบบกายภาพ

ศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำนักงานสารสนเทศ

ศูนย์สารสนเทศศึกษากลาง สถาบันวิทยบริการ

ขอขอบพระคุณ

อาจารย์จรรยา นงแสงวิเชียร

อาจารย์บุญช่วย โสวัตร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุษยา ชิตท้วม

อาจารย์ชวิทย์ ชุระยง

อาจารย์ ดร.เดือนเต็ม กฤษดาธานนท์

อดีตคณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ และอดีตหัวหน้าศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรมฯ

ผู้ควบคุมวงจุฬาวาทิต

ผู้ควบคุมการขับร้อง และบรรจุเพลง

ผู้ควบคุมวงซิมโฟนีออร์เคสตราฯ

พิธีกร

หลักในทรมานในชีวิต

หลักในทรมานในชีวิตของทุกคนเราอยู่ว่า ๑. ใน
ทรมานสิ่งใดก็ตามต้องมีสติ สติดีคือตามวิถีของ
ดี ของเราดี ของเราที่ชั่วก็พออย่าทำ คนเราทุกคน
มักจะรู้ดีว่า ของเราดี ของเราดี คนชั่วคือคนชั่วรู้ว่าสิ่งดี
ชั่ว แล้วจึงทำ

ทำดีกับทำชั่วคนที่ไม่ต่างกัน คนเราทุกคน
ต้องเคยทำผิด เพราะคนที่ไม่เคยทำผิด คือคน
ที่ไม่เคยทำอะไรเลย คนที่ไม่มีอะไรเลยคนที่ไม่
เคยทำอะไรเลย แต่คนดีคือคนที่ดีแล้ว
ไม่ทำผิดอย่างเดียวกันซ้ำอีก

๑๐๒๔๕๖๗๘

ตตบ้านกลาง

ศูนย์บริการข้อมูล
บ้านกลาง